

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției »Telegraful Român«, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Nr. 5705/1914 Școl.

Notă oficială.

În legătură cu circularile noastre Nrii. 1237, și 3593 din 1914, privitoare la promovarea elevilor din școlile primare, îndrumăm toate organele parohiale din arhidieceză ca în viitor conform concluzului sinodal Nr. 59/1914 să indice în rapoartele lor despre încheierea anului școlar și numărul elevilor cu nota generală distins, eminent, bine, suficient și nesuficient.

Sibiu, 10 Martie 1915.

Consistorul arhidiecezan.

România și noi.

Sibiu, 26 Martie n.

În București, capitala României, apare de câteva zile o foaie nouă zilnică, Moldova, pusă sub direcțiunea unui comitet, al cărui president e domnul P. P. Carp, marele bărbat de stat român, iar membri în comitet ar fi, după cum se aude, și domni T. L. Maiorescu și Teodor Rosetti, încă doi oameni de mare valoare, cari ca și domnul Carp, au condus destinele țării românești și dela locul legat de mare răspundere al presidenției ministeriale.

Dar e irelevant, că comitetul de conducere al ziarului Moldova din cine e compus; faptul e, că noua soră din București reprezintă păreri politice ale domnului P. P. Carp, cari merg într'acolo, ca România să nu se alăture la nici un caz la tripla înțelegere, mai ales să nu facă cauză comună cu Rusia, ci să se alăture la puterile centrale, să intre în acțiune alături cu ele, pentru ca cu ajutorul lor se poată lua dela Ruși Basarabia, partea de țară care i-a fost răpită cu o ingratitude cu adevărat moscovită.

Domnul Carp se gândește deci întâi la Basarabia, la frații de sub domnia muscălească, și pe aceștia ar dori să'i alăture la România, să'i reincorporeze în patria lor veche, dela sânul căreia au fost răpiți de lăcomia rusească. Și nu e vorba cumva de o părere, pe care domnul Carp acum și-ar fi format-o, în cursul războiului, cu privire la politica esternă a României, ci de o convingere veche, pe care bătrânul și luminatul bărbat de stat român totdeauna a profesat-o. În consiliul de coroană, ținut în toamna anului trecut la Sinaia, sub presidenția mult regretatului Rege Carol, domnul Carp a pledat cu toată căldura pentru imediata intrare a României în acțiune, alături cu Germania și Austro-Ungaria, deci în contra Rusiei, pentru a elibera pe frații din Basarabia din jugul rusesc, — dar a ramas singur și isolat cu propunerea sa, fiind ceilalți toți pentru rămânerea țării românești în neutralitate.

Gândindu-se însă mereu domnul Carp la Românii din Basarabia și la grabnica lor mântuire din ghiarele ru-

sismului, nu înseamnă, că la noi, Românii din Austro-Ungaria, nu s'ar gândi de loc. Se gândește foarte mult, și fiindcă ne cunoaște bine, și-a făcut astfel judecata, că pe noi nu ne amenință primejdia de desnaționalizare în măsura în care sunt amenințați cei din Basarabia, cari aproape că nu mai sunt Români. De aceea, întâi au se fie aceștia salvați.

Cu aceasta tema se ocupă ziarul Moldova în numărul din 5 Martie vechiu, precizând vederile celor dela conducerea ziarului astfel în prim- articolul intitulat »Românii din Austro-Ungaria«:

«...Victoria Rusiei ar semnifica pentru noi pierderea definitivă a elementelor române din Basarabia, Bucovina, Maramurăș și Banat... Victoria Germaniei ne-ar aduce desrobirea Basarabiei și ar fi o garanță a neatarnării noastre naționale.

Ca să studiem însă chestia românismului sub toate fețele ei, ne rămâne să vedem, care ar fi situațiunea și viitorul conaționalilor noștri în caz de izbândă a triplei alianțe? (Sunt înțelese puterile centrale: Germania cu Austro-Ungaria și apoi Turcia.)

În starea actuală asistăm la o întărire netăgăduită a ideii naționale dincolo de Carpați, pe când o tăcere de moarte domnește dincolo de Prut.

Aceasta dovedește a priori, că posibilitatea de a se manifesta este mai mare sub dominațiunea Austro-Ungariei de cât sub aceea a Rusiei și această libertate relativă va crește cu siguranță, în urma atitudinii leale, ce Românii au păstrat față de ideea de stat a regatului ungar.

Rezultatul victoriei va fi cu siguranță un spor de drepturi, căci în fine ce vor Românii de dincolo? De îndată ce ei își sacrifică viața și averea cu acelaș eroism, cu care o fac Maghiarii, nu sunt ei în drept să ceară, ca egali pe câmpul de luptă față de gloanțele dușmane, să fie odată victorioși și egali și față de legile, cari regulează viața lor comună sub coroana Sfântului Ștefan?

În această transformare a raporturilor dintre Maghiari și Români vom avea și noi, Românii din regat, un cuvânt de spus și aceasta fără să putem fi acuzați, ca ne amestecăm în chestiunile interne ale statului vecin.

Orcât de strălucite ne-am închipui noi victoriile triplei-alianțe, nu admitem, că Rusia va eși din războiul actual atât de zdrobită, încât conflictul de astăzi să nu se poată reînoi.

Atunci o elementară prevedere va impune o alianță defensivă și ofensivă a puterilor centrale, de la Stockholm și până la Tarigrad, și intrarea noastră în această alianță va fi atât de prețioasă, în cât vom izbuti să convingem pe Maghiari, că ei pot conta pe fidelitatea Românilor de dincolo, dacă se vor mulțami să găsească în ei buni cetățeni, iar nu și buni Maghiari.

Bilanțul va fi deci: Regatul întărit prin luarea Basarabiei, Românii de dincolo scăpați de dezmembrare și fericiți în exercițiul noilor lor drepturi.

Ce va mai aduce un viitor îndepărtat, — aceasta se sustrage vederii noastre. Atâta știm, că neamul nostru va fi recunoscător acelora, cari în fiecare fază a desvălirei noastre au căutat să distingă ce e posibil din ce e utopie, și au lăsat fiecărei vremi sarcina ei în mersul înainte spre ideal.

Vorbe cu adânc înțeles sunt acestea, asupra cărora vor putea mult se mediteze toți fruntașii, cu răspundere și fără răspundere, de dincolo, din regatul român, cari, nu ne îndoim, că la fel ne voesc binele. Dar pot să mediteze asupra acestor cuvinte înțelepte și compatrioții noștri maghiari, căutând să le afle rostul și se înțeleagă, că acum, după ce am dat probe atât de strălucite despre patriotismul nostru, e timpul să se mulțumească cu aceea, că suntem buni patrioți, și să nu mai caute în viitor se facă din noi aceea ce nu vor putea se face niciodată: Maghiari. Căci cetățeni buni și de folos ai statului ungar am fost, suntem și vom fi totdeauna, dar Maghiari n'am fost, nu suntem, și nici nu vrem se fim, ci vrem se fim și se rămânem aceea ce ne-a făcut Dumnezeu: Români.

Căderea cetății Przemysl.

Opiniunea publică dela noi e încă preocupată, și trebuie să recunoaștem, că și adânc mâhnită, de capitularea fortăreței Przemysl (cetește Pșimisl) din Galiția, ajunsă acum în stăpânirea rusască. A venit adevărat pe neașteptate vestea despre căderea acestei cetăți, care ne era mereu prezentată ca invincibilă, și publicul se întărise în credința, că acel colț de monarhie nu va fi călcat niciodată de potcoavele cailor muscălești. Și poate că așa se și întâmpla, — cu toate că astăzi cu greu se mai pot susține cetățile, în fața mitierelor uriașe, cari se folosesc în contra lor, — dacă nu intrevenea un alt dușman, mai puternic și mai necruțător decât Rușii: foamea. Cei din fortăreață nu mai aveau adevărat să mănânce și astfel au trebuit să capituleze. În mod oficios ni se comunică despre căderea cetății Przemysl următoarele:

«După o împresurare de patru luni și jumătate, sfârșindu-i-se puterile, cetatea Przemysl a căzut astăzi, la 22 Martie, cu onoare. Garnizoana a început la mijlocul unei acesteia să nu mai aibe de ale mâncării. Atunci s'a hotărât generalul de infanterie Kusmanek la ultimul atac. La 19 Martie des de dimineață au făcut ai noștri o eșire peste brăul fortăreței, și după o luptă de 7 ceasuri, cu forțe mari rusești, au susținut lupta până la sfârșit. În urmă i-a silit numărul preponderant al dușmanului să se retragă după brăul de apărare. În noaptea ur-

mătoare au înaintat Rușii spre Przemysl din mai multe părți. Aceste atacuri, ca și toate cele de mai înainte, s'au prăbușit în focul forturilor eroic apărate.

După eșirea din 19 Martie au mai permis rațiunile de alimente, reduse la minim, o rezistență de cel mult trei zile. Pe acest motiv a primit în aceste zile comandantul fortăreței ordinul, ca după trecerea acestui termen și nimicind materialul de războiu, să predea fortăreața dușmanului. Un pilot al fortăreței a anunțat, că de fapt au reușit cei din fortăreață să distrugă încă din vreme forturile, dimpreună cu tunurile, muniția și operele de fortificare. Perseveranța gata la jertfe a garnizoanei și ultimele ei lupte merită tot așa laudă, ca și vitejia ei dovedită în luptele și asalturile de mai înainte. Nici dușmanul nu va contesta această recunoștință eroilor dela Przemysl. Căderea fortăreței, cu care a trebuit să conteze conducerea armatei deja de mai multă vreme, nu are influență asupra situației generale, în întregimea sa, la armata din campanie».

Comandantul suprem al armatei austro-ungare, Arhiducele Frideric, a fost încunoștințat cu ajutorul telegrafiei fără sârmă Luni dimineața despre căderea cetății Przemysl, iar Arhiducele a dat din acest prilej următorul ordin către armată:

«Viteza armată de apărare din Przemysl, după lupte eroice de patru luni și jumătate, în cursul cărora dușmanul necruțător și statornic, dar totdeauna atacător fără folos, a suferit pierderi uriașe, și după încă și în timpul din urmă a respins în mod sângeros atacurile, îndreptate ziua-noaptea, mai ales în 20 și 21 Martie, pentru luarea cetății cu forța în posesiune, iar în 19 Martie, adunându-și ultimele puteri, a făcut încercarea, ca se spargă brăul încunjurator al preputerii: învinsă de foame, la ordin mai înalt, și după distrugerea tuturor întocmirilor de apărare, a podurilor, armelor, muniției, și a tuturor mijloacelor de războiu, a cedat dușmanului ruinele cetății Przemysl. Trimitem salutul nostru de camerad și mulțămia noastră neînvinșilor eroi dela Przemysl. Forțele naturale, iar nu dușmanul i-a învins! În fața noastră vor rămânea pilde mărețe de împlinirea datorinței cu credință până la marginile estreme ale puterii omenești. Apararea cetății Przemysl va forma pentru vecinicie pagina lucitoare, plină de glorie, a armatei noastre. Frideric.»

Garnizoana cetății Przemysl, ajunsă întregă în captivitate la Ruși, va fi acum pe drum spre Siberia. Se spune, că au fost cam 25.-30.000 de oameni. Comandantul lor, generalul de infanterie Kusmanek, conform obiceiului, și-a predat sabia, dar comandantul trupelor rusești nu i-a primit-o, ci i-a redat-o, ca unui erou, vrednic de a o purta și mai departe.

Războiul.

În Bucovina situația trupelor noastre e favorabilă. Ele înaintază conform planului și silesc mereu pe dușmanul, care se apără cu multă îndârjire, ca să se retragă. Trupele noastre au ajuns pe unele locuri la granițele rusești. Orașul Cernăuț nu mai e amenințat de nici o primejdie.

În Carpați s'a încins o mare încăierare pe întregul front. Rușii, întâriți cu trupele cari au ținut până aci împrejmuită cetatea Przemysl, au început o ofensivă puternică, care decurge neîncetat și cu violență de mai multe zile. Dinspre Mezöborcz Rușii au îndreptat cinci atacuri desperate asupra trupelor noastre, dar toate au fost respinse. Perderile noastre sunt normale, ale Rușilor foarte mari. Lupta e în curs încă. Timpul e favorabil, timp de primăvară.

Trupele germane, după ce au scos pe Ruși din orașul Memel, i-au urmărit și i-au bătut, respingând încercările lor de a pune de nou piciorul pe pământ german. Rușii au avut mulți morți și răniți, iar în captivitate au ajuns dintre ei 20 ofițeri și peste 3000 soldați. Pe celelalte câmpuri de războiu situația e neschimbată.

Condițiile succesului.

— Tineretului nostru. —

XXII.

Nobleța adevărată.

În cele două convorbiri precedente am tratat despre circumstanțele *familiale*, care pot avea influență mai mare asupra profesiei, ce și-o alege tinarul. Dar înainte de a intra în examinarea altei serii de considerațiuni, nu se poate să nu avem o privire de milă, un suris de dispreț pentru un alt soi de considerațiuni *familiale*. Aceste nu se referă la avere, la talent, nici la ocupația părinților, ci la rang, la familie, la sânge, la *pergamente*, titluri de nobleță, și mai știu eu la ce alte lucruri învechite. În urma evoluției sociale a instituțiilor și moravurilor, precum și prin însăși *decadența spițelor* nobilitate, toate acestea nu sunt decât *amintirea* deșartă a unui trecut, de care ar fi imprudent să ne mai ținem ca scaiul.

Titlurile de nobleță și nobleța adevărată se întemeiază pe *valoarea personală* a celor ce le-au dobândit odinioară, unii prin meritele militare din războaiele de cucerire ori pentru independență, alții prin virtuțile cetățenești în administrarea și îndrumarea afacerilor publice, iar alții prin talentele lor în științe și în arte, în industrie și comerț. Așadar străbunii au câștigat numele și averea. Iar când averea a dispărut și talentele au degenerat, nu mai rămâne din nobleță decât un *nume* deșert, nefolositor pentru viața practică și *păgubitor* pentru ceie nu vreau să țină socoteală de vremile schimbate.

Am cunoscut mulți copii din familii vechi, plini de astfel de idei *deșerte* și *ridicole* când se arătau în lume. În loc să învețe o meserie, unica profesiune pentru care erau înzestrați de Dumnezeu cu forțe corporale și intelectuale, preferau să vegeteze într-o *nobilă mizerie* și se lipseau chiar de bucuriile ce le procură întemeierea unei familii, bucurii de care clasa proletară, în privința aceasta cu mult mai norocoasă, știe încă să se desfășoare.

Acestor proletari de *sânge nobil* aș vrea să le pot dovedi, că exercitarea unui meșteșug folositor nu i-ar desonoră nici-decum; ci dimpotrivă singura împrejurare care-i scoate la arătare și-i face ridicoli, este orgoliul și încăpăținarea cu care se leagă de o istorie ce a trecut spre a nu mai reveni!

Să nu se creadă, că am refuză respectul ce datorim numelor ilustre și onorabile. Vrem să spunem numai, că pentru săracii singurul chip de a-și păstra onoarea este să și-o apere prin muncă cinstită.

Mai presus de darurile *nașterii* trebuie să prețuim în alegerea unei stări darurile *naturii*, elementul *personal*, care în toate timpurile a fost principiu la distribuția titlurilor de nobleță și a favorurilor, și care trebuie să fie și azi *motivul principal*, ce are să ne călăuzească la alegerea unei profesii.

Și din acest punct de vedere, înainte de a purcede cu șanse de succes la alegerea profesiei, avem să considerăm trei lucruri, și anume: calitățile *intelectuale*, ca-

litățile *fizice* și înclinările ori *atragerea*. Cu privire la fiecare din aceste vom da indicațiuni, cari credem, că vor servi tineretului cu material folositor de meditațiune.

Spre a îmbrățișa o carieră nu ajunge să ai aplicare la studiu și mijloacele pecuniare de lipsă, ca să poți petrece mai mulți ani la o facultate. Înainte de toate, firește, se cere să ai *talent*, și încă nu un talent oarecare, ci talentul particular ce se potrivește cu natura afacerilor, ce ai de gând să le cultivi. Tineretul deci la locul prim trebuie să se străduiască a-și cunoaște exact propriile sale calități naturale. Fără această cunoaștere să se păzească bine, să nu facă nici o alegere.

Ceeace de comun numim *felurimea talentelor*, nu este decât proporția deosebită în care se dezvoltă în fiecare individ singuraticile facultăți intelectuale. Prin urmare e necesar să avem o idee cât mai acurată despre aceste facultăți, înainte de a purcede la *analiza calitativă și cantitativă* a talentului.

Facultățile intelectuale, de comun se pot reduce la trei: *inteligenta, memoria și imaginația*.

Inteligenta, având în vedere felurimea funcțiilor sale, primește diferite numiri. Se numește *inteligenta* în înțeles propriu facultatea *intuiției* spirituale, cu ajutorul căreia ne câștigăm idei clare despre ființe și lucruri și putem purcede ușor la *analiza* lor. Așa este talentul matematicienilor și al filozofilor, deși cei dintâi de altfel au trebuință de multă imaginație, mai ales în ce privește geometria.

În ce măsură posedă un tinar această facultate intelectuală? E greu de știut, dacă nu este exercitată mai întâi un timp oarecare în studiul matematicii ori al filozofiei, sub conducerea unui profesor isteț.

Când nu se restrânge la simpla înțelegere a ideilor, ci din lucrurile cunoscute purcede prin inducție și deducție la scoaterea concluziilor ce se îmbie pe baza raportului de cauzalitate ori de înrudire dintre ele, inteligenta poartă numele de *judecată*, care la rândul său poate fi *speculativă și practică*. Judecata *speculativă* se arată în ușurința de a scoate deducțiuni științifice; judecata *practică* descuță cu ușurință și corect chestii morale și omenești. Cea dintâi ne dă pe *teoreticianul*, iar cea de a doua pe omul *practic* în înțelesul cel mai înalt al cuvântului.

Gradul de dezvoltare al *judecății practice* se poate vedea ușor din soliditatea cu care tinarul judecă despre afacerile comune ale vieții; dar cu mult mai des se poate constata *lipsa* acestui talent atât de prețios pentru viață.

Așa de exemplu, cunoașteți un tinar care a studiat drepturile. La toate examenele a avut note foarte bune. Dar propuneți-i să pledeze un caz practic și veți vedea îndată, cu câtă stângăcie se silește să-și aplice cunoștințele spre a da o soluție convenabilă. Altul îl va rezolvă ținându-se numai de regulile veșnice ale justiției, dar nu se va preocupă să caute a evita cheltuielile mari ori inconvenientele practice. Ambii, după cum vedeți, au destul talent teoretic, dar dovedesc, că judecata practică le este puțin dezvoltată.

Nu de mult unul dintre tinerii, care nu întrebunțase *periodul critic* cum aș dori să-l întrebunțai voi, a venit la mine, să mă consulteze, cum să-și utilizeze talentele, pentrucă dorește și el să facă ceva. Avea diploma de licență și căută să intre în instrucție. A venit deci să mă întrebe, n'ar fi bine, după ce la noi cu greu poate afla un loc bun, să treacă în Germania spre a se dedica acolo învățământului.

— Dar — îl întrebai — în ce limbă crezi se instruezi în Germania?

— Firește, în nemțește, — îmi răspunde el într'un ton de tot natural.

— Și D-ta crezi, că știi nemțește așa de perfect, ca să poți instrui pe Germani?

— O, — zice el tot cu acel ton natural — sunt sigur, că în câțiva ani voi învăța destul de perfect.

Această mărturisire mi-a fost de ajuns să judec, că omul meu era *total lipsit de talent practic*, deși alte capacități nu i-ar fi lipsit. Să-ți închipui, că vei afla mai ușor un loc de profesor într'o țară, a cărei limbă o știi rău, decât în propria ta țară! Și un român să aibă pretenția, că va învăța în scurtă vreme nemțește așa perfect, ca să poată instrui pe Germani! Este acesta un mijloc practic? În schimb i-am aflat un loc în străinătate, dar pentru instruirea limbii sale materne. Sunt însă convins, că nu va reuși nicăiri, pentrucă lipsa *simțului practic* este un inconvenient în toate branșele activității omenești.

Memoria e facultatea de a reține a ideile și impresiile câștigate; ea poate fi optică, auditivă, imaginativă ori intelectuală. Conform proporției, în care se combină aceste elemente, memoria la diferiții tineri este foarte deosebită. Unii au memorie ușoară, alții tenace. Cei dintâi învață iute

și uită repede. Cei din urmă învață cu multă greutate, dar ce au învățat odată păstrează multă vreme. De toate aceste trebuie să ținem seamă, când aprețim memoria.

Unii tineri își aduc aminte cu mare ușurință de faptele istorice, dar n'au memorie pentru cuvinte; alții dimpotrivă. Firește, cei dintâi sunt făcuți pentru istorie, cei din urmă sunt apți pentru studiul limbilor.

Sub *imaginație* înțelegem și ușurința de a ne reprezenta ce am văzut odată, și facultatea de a combina impresiile câștigate mai înainte, precum și facultatea de a *inventă*, grație acestor combinațiuni, proceduri ori subiecte nouă.

Afară de aceste facultăți intelectuale, sunt și altele, *sensitive*, a căror combinație constituie ceace de comun se numește înclinare, *dispoziție*. Sunt oameni cari învață cu ușurință să cânte la un instrument muzical, au ureche bună; alții desemnează și disting colorile cu ușurință, au mână ușoară și abilă; și alții iar cari deprind iute meserii manuale. Și se știe, că sunt profesioni cari reclamă un mare grad de finețe pentru cutare ori cutare sens, cum e de exemplu gustul și mirosul rafinat pentru anumite industrii și pipăitul pentru altele.

Sunt însă și defecte corporale, care sunt piedecă pentru anumite profesii. Un tinar prea miop, de exemplu, poate să ajungă un bun avocat, ori un bun muzicant, dar va întâmpină mari dificultăți în practicarea ingineriei și a mediciniei. Din contră o afecțiune cronică la gât nu va strică mult unui inginer, dar ar fi grav inconvenient pentru un profesor ori pentru un avocat. Un anumit grad de timiditate în relațiile sociale poate să strice mult unui medic, dar n'ar forma nici un inconvenient pentru un chemist, ori pentru un naturalist etc., etc.

În rezumat: Spre a construi un instrument, trebuie să alegem lemnul și metalele ce se potrivește spre acest scop. Totasemenea, de exemplu, se face din alamă tot ce vine în atingere cu apa, și din fier ceace trebuie să fie uns, pentrucă grăsiimea colesce alama, iar apa face să ruginească fierul.

Așa și la alegerea unei profesii, trebuie înainte de toate să ținem bine seamă de lemnul și metalul din care e făcut celce va avea să o exerciteze. Nu există om care să nu fie apt pentru nimic, dar cu greu se va afla și un astfel de om, care să fie apt pentru toate.

La alegere trebuie să începem cu *cunoștința personală*; și spre dobândirea acesteia tind în parte *studiile preliminare* ce formează educația generală a tinerilor în învățământul primar și secundar. Dacă ai profitat de această educație și reflectezi asupra calităților tale, mai ales dela cinci-sprezece la douăzeci de ani, vei putea hotărâ cu destulă siguranță, care sunt profesiunile pentru cari ești făcut și cari sunt acelea, ce nu-ți convin.

Dar afară de calitățile intelectuale, mai sunt încă și alte lucruri de care trebuie să ținem seamă. st.

Colectă pentru soldații orbiți.

Reuniunea regnicolară pentru ajutorarea orbilor are intențiunea să ridice pe seama soldaților orbiți în luptă pentru cauza dreaptă a patriei și spre ameliorarea sorții lor grele un institut, în care acestia se primească cunoștințele corespunzătoare, ca se poată exercita o ocupațiune fie distractivă, fie procurătoare de pâine.

Deși de soldații orbiți în prima linie statul va purta de grije, totuși e rezervat și pe seama societății terrenul, de a îmbunătăți situația celor greu cercați de soarte, creând pe seama lor un adăpost, astfel întocmit, ca ei se fie constii de valoarea vieții lor, pe lângă toată orbirea, și să nu-și considere de insuportabilă viața.

Apelul reuniunii regnicolare pentru ajutorarea celor orbiți în războiu a aflat resonet mare în țara întreagă, iar mărirea sumelor oferite și a contribuțiilor făcute, de toate părțile societății, dovedește, că pretutindenea e simțită necesitatea de a ajuta și a alina acolo, unde războiul a avut efect distrugător.

Magistratul orașului nostru Sibiu a deschis și el colectă pentru soldații, cari și-au pierdut în războiu vederea, și roagă pe toți locuitorii acestui oraș, se contribuie cu sume fie cât de mici,

predându-le administrației foii noastre (*Casa librăriei arhidiecezane*), de unde vor fi trimise la locul destinațiunii.

Creștinismul.

De Gh. Henția, preot ort. rom.

(Fine.)

Unirea tuturor partidelor religioase într'o biserică comună rămâne deci nerealizabilă. A încerca această unire înseamnă numai lipsă de cunoașterea lumii și a oamenilor. Și dacă imposibilul ar reuși totuși, după câți-va ani s'ar produce o nouă desăvârșire între membrii bisericii comune. E oare fața și forma unei flori, a unui animal, sau a unui om egal cu a celui alt? E egală recunoștința și sensul unui muritor cu a celui alt? E egal însuși omul azi cu ceace a fost el cu ani înainte?

Un tată bun nu se supără, dacă copiii lui, deosebiți în sex, deosebiți în etate, nu-i manifestează toți într'un fel ascultarea, iubirea și stima. Însă el se supără, când i se donează din partea lor ascultarea, iubirea și stima. Astfel nu putem privi de crime nici diferitele moduri de închinare, de ascultare și venerare a Dumnezeirei. Însă păcat e când vom înceta de a stima mărirea lui Dumnezeu; când noi, în loc să împlinim porunciile Domnului, lucrăm numai după rațiunea noastră și ne lăsăm a fi răpiți de apele plăcerilor lumești.

Între primii discipoli ai lui Isus a fost numai o *credință*. Cine crede în Cristos și va fi botezat, acela se va mântui; iar cine nu va crede, acela va fi osândit. A crede în El nu înseamnă numai a-l recunoaște de fiu Dumnezeesc, pe care Tatăl l-a trimis, ca să ridice omenirea din nămolul păcatului; o astfel de recunoaștere e numai a zice un: „Doamne, Doamne!” fără folos, — ci înseamnă a-l iubi. Iar a-l iubi nu înseamnă a-l saluta cu numiri măgulitoare sau a-l dori în mod luses, precum dorim un prieten, ci înseamnă a ținea porunciile lui. A-l iubi înseamnă a iubi omenirea cu aceeași abnegațiune, cu care el a iubit lumea, pentru a cărei mântuire a murit, — și precum Dumnezeu ne iubeste pe noi în toate zilele.

Trăesc într'o biserică creștinească; unde sunt creștinii, cari aparțin ei?

Cu toate că prin desmembrarea unității bisericii primitive adevăratul creștinism a decăzut, totuși mă mângâi cu faptul, că sunt și azi în toate partidele bisericii lui Cristos creștini, cari iubesc pe Isus, cari păzesc porunciile lui și cari în toate acțiunile lor sunt conduși de învățăturile sfințite Evangheliei. Durere însă, că acest procent e așa de mic în fiecare dintre confesiunile existente! Și dacă cercăm cauzele acestei depărtări dela percepțele evanghelice, le vom afla parte în vitregitatea timpurilor, parte în nepăsare și ce e mai mult în râvna după mărirea și în pizmă, acel vierme, care otrăvește inima și roade tot instinctul bun, pe cari trebuie să le aibe oricine vrea să fie numit creștin. Să ne cugetăm asupra milioanele de creștini, al căror sânge a fost vărsat în urma persecuțiilor necreștinești puse la cale de preținși *capi ai bisericii*. Nu oare râvna după domnie, după mărirea și pizma a îndemnat pe acești *capi* să verse sângele celor, cari în interior erau de aceeași, ba poate și de mai bună credință ca ei, și numai în exterior se deosebiau, având alte convingeri?

Nu e în interesul creștinului a dojeni, necum a derăde sau a persecuta pe fratele lui, pentru-că modul lui de a preamări pe Dumnezeu deviază de al său, ci trebuie să-l respecte, pentru-că și acesta să-i cruce convingerile sale. „Errare humanum est;” numai *cel Atot înțelept* nu greșește. Greșeala nu e păcat, pentru-că e făcută din neștiință; păcate sunt fapte și dorințe nedrepte, comise cu intențiune. Credința omului însă e aripă, cu care fapta sa se înalță la ceruri. Nu nimici în mod răutăcios sau neprecut aceeași aripă, căci făcând aceasta vei nimici energia lui nobilă.

Între primii învățăcei ai lui Cristos era numai o iubire. „Nici unul nu zicea de a-verea lui, că este a sa, ci le erau toate comune” (Făpt. Ap. 4: 32)

Prin aceea cunoaștem adevărata iubire, că acel ce o posedă, nu are nimic pentru sine, ci totul pentru cel iubit al său, că adevărată îi dă avutul și chiar și viața. Astfel a iubit Dumnezeu lumea, astfel Isus.

Într'un cerc mic (precum mic era numărul primilor creștini) e executabilă comunitatea averilor pământești; însă în societăți mari, la popoare întregi și între împrejurările sociale de azi, e imposibilă.

Și cu toate acestea și azi sunt creștini cari dovedesc iubirea mișcătoare, pe care a dovedit-o Isus ca exemplu. Dacă Dumnezeu li-a dăruit bunuri în măsură mai mare, decât e necesar pentru între-

tinerea lor proprie, ei impart prisosul la cei ce sunt in lipsuri; nu însă ca să trezească lene și cerșitorie, ci poftă de lucru, diligență și alte virtuți.

Intre primii învățaței ai lui Isus a fost numai o speranță, speranța vieții vecinice, a revederii și a unirei cu Dumnezeu Tatăl.

Și cine mi-ar putea răpi această speranță? Nu mi-a câștigat-o însuși Isus? Pentru ce să nu o impart cu toți aceia, cari cred în Cristos și implinesc poruncile lui Dumnezeu? Cel ce și câștigă plăcerea lui Dumnezeu prin credință, prin iubire și prin faptele sale, acela a câștigat totul. El aparține lui Dumnezeu și Dumnezeu lui, întocmai cum aparține un tată iubitor copilului sau celui bun. Pentru aceea putea vorbi Ap. Pavel către creștinii din Roma: „Toate sunt ale voastre: Ori Pavel, ori Apollo ori Chefa, ori lumea, ori viața, ori moartea, ori cele de acum, ori cele viitoare, — toate sunt ale voastre. Ear voi sunteți ai lui Cristos, iar Cristos al lui Dumnezeu” (1 Cor. 3: 22, 23)

Tatăl nostru, carele ești în ceru și pe pământ, în trecut și viitor, în viață și în moarte, — ale Tale sunt toate. Și prin mijlocirea lui Isus Cristos sunt și eu al tău, ești Tu Dumnezeu meu, Tatăl meu, mântuirea mea, — și toate sunt ale mele. Eu stau pe una din milioanele de stele lumesti; însă nu pulberea aceea, pe care locuiesc e casa părintească a mea, ci creațiunea Ta întregă. Nu numai aici, — pretutindeni, în depărtări infinite locuiesc frații mei în ceruri; ființe mai superioare, mai bune, de cum sunt eu, și cu toate acestea sunt frații mei. Ei, mai perfecți decât mine, Te vor preamări în mod mai demn, însă știu că și gândăvirea copilului nevârșnic îți e plăcută.

O, Isuse al meu! Învățătorul meu, cât de fericit m'ai făcut prin cuvântul Tău! S'au scurs aproape 2000 de ani, de când Tu Preamărit, Minunat, Dumnezeesc, Cereșe martor al celor cerești umbrai pe pământ. Popoare, țări, munți au dispărut în acest interval, cuvântul Tău însă nu. Pulberea a fost măturată; spiritul însă respiră vecinic. Eu mă apropiu de Tine cu gingășia lui Ioan, cu zelul viu al lui Petru. Eu respir, eu trăiesc în Tine, o Isuse, Măntuitorule al omenimei! Trec peste părerile, limbile și obiceiurile diferite ale bisericilor Tale. Toți se roagă la un Dumnezeu, toți au o speranță, prin urmare toți sunt frații mei în Tine.

Acesta e spiritul primului creștinism, acesta fie și al meu. E numai o biserică, însă ea cuprinde în sine rugători în limbi, etăți și puteri diferite. E numai un Isus, pentru aceea sunt toți, cari cred în El, — fără deosebire de țară, de etate și de obiceiuri, — creștini și mântuiți prin El.

Ingrijirea în familie.

— De Dr. C. T. —

Cu toate că spitalele și lazaretele noastre se caracterizează prin ordine și întocmire exemplară, totuși îngrijirea particulară în familie oferă mare avantaj la căutarea bolnavilor și răniților.

Putem, în astfel de cazuri, să intrăm mai ușor în viața, în obiceiurile și trebuințele bolnavului. Putem contribui mai mult la distracția, înviorarea și restabilirea sa sufletească.

Considerația afectuoasă a fiintelor celor mai de aproape, conștiința mângâietoare că se găsește „acasă”, între ai săi, are o înălțare extraordinară de favorabilă asupra vindecării rănitului. Ingrijirea de acasă este de mare importanță pentru mersul boalei, pentru alinarea durerilor și a suferințelor împresurate cu starea de boală; se cere însă multă jertfă și multă stăpânire de sine dela persoanele îngrijitoare.

Tratarea cu omul bolnav pretinde istețime, îndemănare și tact delicat. Bolnavii sunt adese ciudați și foarte susceptibili. Ei fac socoteală pe minută. O mică lipsă de excitație, în darea de medicină sau de mâncare, o consideră drept neglijență personală, care le pricinuește durere. Indiferența de orice natură li atinge sufletește, și prin aceasta le suferă și corpul. Iritarea li slăbește și mai mult suferințele, fie cât de mici, li agită în mod păgubitor.

Pentru a evita răul, îngrijitorul de bolnavi trebuie să se știe acomoda și în lucrurile mărunte. Am văzut cu ochii mei groaza întipărită pe fața unui suferind, de câteori îngrijitorul venea în odaie și închidea ușa totdeauna, fără excepție, cu oarecare șgomot.

E bine, ca ușile să nu scârțâie, ferestrele să nu se izbească și perdelele să nu falșăie încoace și încolo.

În apartamentul bolnavului să domnească liniștea în mișcări. Pripa sau precipitarea este de prisos. Aceasta însă nu însemnează tăcere totală, nici șoptiri în ton plin de milă, și nici umbrel în vârful dege-

telor, de teama pacientului, pe care tocmai prin asemenea purtare el plictisim și-l facem nervos. Orec mesterim în odaia lui, trebuie să ne poată urmări cu ochii proprii; căci dacă rămâne în nedumerire asupra cutărui fapt, îndată se neliniștește și începe să-și sfarme mintea pentru a se lămuri. Dacă-i vorbești, să stai la partea opusă căpătâului, ca bolnavul să nu fie silit să-și întoarcă cu anevoie capul să te zărească. Pe pat, lângă bolnav să nu sezi; celor mai mulți pacienți nu le place șederea pe dunga patului lor.

Când rănitul a dejunat, urmează spălarea. În fiecare dimineată mâinile și fața trebuie bine spălate, tot așa gura și dinții. Dacă nu poate singur, ne ajutăm cu un ștergar umezit. Părul și barba au să fie zilnic pieptenate. O baie pe săptămână este bună și de folos; dar întâi va fi întrebat doctorul.

Albiturile trebuie de multeori schimbate. Sunt potrivite cămeșile cu legătura la spate.

Dacă este rănit brațul omului, la îmbrăcare vine mai întâi brațul rănit, ear la debrăcare urmează întâi brațul sănătos. Patul pacientului are să fie ținut în ordinea cea mai desăvârșită, perinele trebuie descurtate, plapoma și cearșaful asemenea.

Este consult, ca îngrijitorul să-și semneze pe hârtie lucrările ce are de isprăvit și orele lor, precum și observările asupra stării bolnavului, ca să poată raporta preciz medicului, ce s'a petrecut dela ultima sa vizită până la cea mai nouă. În deosebi va fi cu luare aminte la paosamentul rănitului. Când rana sângerează fără de veste, are să anunțe îndată medicului.

Injectiuni de morfină se dau numai la ordinul doctorului, nu la dorința pacientului. Injectorul de morfină să nu rămâie niciodată în odaia bolnavului, ci să se păstreze în loc ascuns, într'o odaie mai depărtată.

NOUȚĂȚI.

Congres. La Ateneul român din București se va ținea în Dumineca Floriilor, 15/28 Martie, un congres al românilor de peste hotare aflători în România. Congresul este anunțat pe orele 9 dimineata și va fi urmat de o întrunire publică în sala dela „Dacia” la 2 ore și jumătate în aceeași zi. Apelul de convocare este semnat de profesorul universitar Simeon Măndrescu și alți membri ai comitetului de organizare.

Ofițeri răniți. Lista din urmă a perderilor, apărută în 20 Martie, cuprinde nume de ostași ai regimentului de infanterie nr. 33, dela Arad. Intre ofițerii răniți găsim următorii români: Sublocotenentii Brut Păcurar, Alexandru Drăgoi și Sabin Codarcea stegarul: Ion Braia.

Vânătoarea este oprită. Ministrul de agricultură a dat ordin, în care cere ca autoritățile să controleze exact oprirea vânătoarei și să pedepsească sever orice fel de abuzuri. Cu atât mai vădit că o parte dintre persoanele, care se ocupă de vânat, sub pretextul lipsei de alimente nu se conformează cu prescripțiunea legii.

Concedii pentru lucrările agricole de primăvară. În considerare că timpul s'a îndreptat, s'au luat măsuri, ca vicecomișii în înțelegere cu comandele militare să statorască vremea de concediu pentru soldați, conform înțelgerărilor locale economice și climatice. Începutul concediilor se va publica pe teritoriul tuturor municipiilor.

Reformele agrare. Ministrul român al domeniilor, cum se anunță din București, pregătește materialul necesar în vederea reformelor agrare în România. În acest scop la ministeriu se studiază marile reforme săvârșite în Rusia la 1906 și 1912, precum și măsurile luate pentru colonizarea Rusiei orientale. Reformele din țările acestea ofer o analogie cu schimbările ce sunt de introdus în țara românească.

† Erica Otilia Comșa, farmacistă, fiica domnului profesor D. Comșa din Sibiu, după grele și îndelungate suferințe, în 24 l. c., la 8^{3/4} ore de noapte, și a dat nobilul suflet în mâinile Creatorului, în floarea vieții. Rămășătele pământești ale răposatei au fost așezate astăzi în 26 Martie nou, la 11 ore înainte de amezzi, conform ritului gr. or., spre vecinica odihnă, în cimiterul central din loc. Fie-i țărâna ușoară! Trimitem greu cercetei familiei sincere condoleanțe.

Atentatorii dela Sofia. În Ruscuc au fost arestați doi indivizi, tocmai în momentul când erau să treacă Dunărea în România. Sunt bănuți ca autori intelectuali ai atentatului cu bombe comis în Sofia. Amândoi sunt sârbi, unul e profesor de chimie.

Nobilime. Generalul Daniel Mădăranga, trecut la pensie, a primit rangul de nobil dela Maiestatea Sa, pentru sine și urmașii sei, cu predicatul „de Bănia”.

Moartea aviatorului. Din București se vestește, că aviatorul Găină, stegar în armata României, s'a prăbușit cu aparatul. Aviatorul a murit la moment; ear însoțitorul său, sergentul Alexandrescu, a fost seos grav rănit de sub sfărâmurile aeroplanului.

Târg în Orlat se va ținea *Miercuri* în 7 April n. (la Bunavestire), și anume târg de oi, cai, porci și vite; ear în ziua următoare *Joi*, în 8 April n., târg de mărfuri.

Ape mari. În urma ninsoșilor și ploilor neinterupte apele Crișului alb s'au revărsat în unele locuri, așa în părțile Chișineului din comitatul Aradului. Au crescut și apele Timișului, amenințând mai multe localități.

Pace separată? În cercurile politice turcești, cum se anunță din Constantinopol, se șvonește că Anglia face încercare de a încheia pace separată cu Turcia. Motivul este de o parte greutatea enormă a bloca-dei Dardanelor, de altă parte împrejurarea că Anglia nu lasă bucuros Constantinopolul și Dardanelele pe mâni rusești. Capitala aceasta, cucerită de ruși, — scrie Daily News, — ar însemna pericole nouă și încercături nouă.

Rele impresiuni. Generalul francez Pau a declarat unui raportor al ziarului Novoe Vremea următoarele: Aduc din Bulgaria impresiuni foarte rele. Am văzut la Sofia, că țara aceasta stă cu totul sub înrăurire germană. Ori unde privești ochiul, întâlnește așigă bulgare și nemțești, cari invită lumea să contribuie pentru societățile Crucea Roșie austro-ungară și germană.

Alegere. Ni se scriu următoarele: Duminecă în 8/21 Martie s'a ținut alegerea de capelan, cu drept de succesiune, în frunța comună Cetea pe lângă stimatul paroh Ioan Frâncu. Toate voturile le-a întrunit tinărul abs. de teologie, Ioan Frâncu fiul parohului local. Harnicii Ceteni au răsplătit în mod foarte frumos munca parohului I. Frâncu, alegând urmaș pe fiul său. Actul alegerii a fost condus de Prea On. Domn protopop al tractului Alba-Iulia Ioan Teculescu. Dorim ca viitorul conducător al Cetenilor să meargă pe calea începută de venerabilul său părinte. *Umul dintre cei prezenți.*

Agitație pentru război. Din marele oraș chinez Shanghai se anunță, că mai multe mii de cetățeni au făcut o demonstrație pentru război și au cerut în proiectul de conclud să se declare războiul contra Japoniei, pentru că e mai bine a muri pe câmpul de luptă, decât a fi slugă umilită a Japoniei.

Anunț. La librăria arhidiecezană de aici din Sibiu se primește un *învățăcel*. Reflec-tanții să și înainteze cererea în scris, Comisiunei administrative a tipografiei arhidiecezane, la care cerere să se aceluă documentele: a) Estras din matricula botezătorilor; b) Estras din matricula de nașteri dela oficiul civil; c) Testimoniu din clasa ultimă terminată, dela școala unde a studiat; și d) Atestat dela antistia comunală despre starea socială și materială a părinților. În cerere totodată să se indice și condițiile, pe lângă cari reflectează la această aplicare. Petenții cu pregătire mai bună din școlile secundare vor fi preferiți.

Mobilizarea flotei. Din Tokio se anunță, că mikadoul și miniștrii japonezi au semnat decretul, prin care se mobilizează întreagă flota Japoniei. Ambasadorii triplei înțelgeri au fost înștiințați, că este vorba numai de o măsură preventivă.

Submarine turcești. Un corespondent din Constantinopol află dela locuri autorizate, că Turcia pe lângă tunurile nouă cu motor are și o flotilă de submarine, care s'a ivit cu totul pe neașteptate în strămtorile mărilor și a obținut succese în operațiile sale îndreptate împotriva flotei dușmane.

Amicul prezidentului Wilson. Coloneul american House, unul dintre amicii cei mai intimi ai prezidentului Wilson, a stat câteva zile la Berlin în scopul de a cunoaște raporturile și dispozițiile germane, și a confera cu personalitățile marcante de acolo. Num'tul colonel este om cunoscut și la curtea împăratului Wilhelm, și cu toate că nu are nici o misiune oficială, totuși având în vedere raporturile sale prietenești cu Wilson, venirea sa în Europa nu e lipsită de importanță.

Dela spitalul militar. A murit soldatul dela trupa sanitară Nicolae Dobrota, din Vingard, comitatul Alba-inferioară, de 26 ani, și va fi înmormântat astăzi, Vineri, în 26 Martie n. la ora unu d. a. după rital greco-oriental. A murit infanteristul Andreas Făzcas, din comitatul Timișului, în etate de 24 ani și va fi înmormântat Sâmbătă în 27 Martie n. la orele 3 d. a. după rital romano-catolic. A murit golasul Petru Gligor, dela regimentul de honvezi numărul 23, din comitatul Hunedoara, de 36 ani, și va fi înmormântat mâne, Sâmbătă, în 27 Martie n. la ora unu d. a. după rital greco-oriental. A murit infanteristul Gligor Fărcas, dela regimentul de honvezi numărul 21, din comitatul Turda-Aries, de 22 ani, și va fi înmormântat în 27 Martie n. la orele 2 d. a. după rital oriental, toți din casa mortuară a spitalului de garnisoană din loc.

Jalea Bucovinei. Mai mulți ziaristi din Iași și studenți bucovineni au cutreerat localitățile Bucovinei, pentru a se convinge la fața locului de mizeriile pricinuite de învaziunea rusească. Ziaristii raportează, între altele, următoarele: Rușii, în trecerea lor prin Câmpulung, au incendiat gimnaziul și câteva locuințe particulare, au distrus arhivele judecătorești și prefecturii, împreună cu toate podurile și fermele gospodăriilor români. Numeroase femei și fete au fost violentate. — În *Storojineț* au dat foc la zeci de case. Au aprins și vila cavalerului Flondor. — În *Berhomel* au prefăcut în ruine castelul baronului Vasilco. — La *Rădăuș* au aruncat în aer cu dinamită principalele instituții publice. Fete și femei au fost și aici siluite. — Preoți români bucovineni au fost arestați și escortați de cazaci la Tomseul Siberiei. Jalea țării nu se poate descrie. Poporul, în multe sate, este cu desăvârșire despoiat de hrană.

Băiatul regimentului. În ziare clujene cetim următorul caz: Regimentul de infanterie nr. 51, dela Cluj, se lupta în părțile bucovinene, când pe neașteptate într'una din zile i s'a atașat un băiat de unsprezece ani. A înaintat, alături de regiment, în câteva lupte sângeroase; a gustat din plăcerea biruinței câștigate și din jalea înmormântării camarazilor căzuți; a văzut ce va să zică cu un cuvânt: războiul. Băiatul pe urmă s'a bolnăvit. Frigul iernei nu l-a cruțat, ci l-a doborât de pe picioare. Cu un transport de răniți, băiatul a fost adus la un spital din Cluj, unde a stat câteva săptămâni, până ce s'a făcut earăș sănătos. De naștere e din Blășfalău de jos, comitatul Bistrița-Năsăud, acolo s'a născut în 1904; mamă nu mai are, tatăl său s'a dus în America, și copilul a rămas pe drumuri. Il cheamă Vasile Kiss și nu știe nici o boabă ungurește, vorbește numai românește.

Suveranul care nu plătește. Încă pe vremea războiului balcanic s'a întâmplat, că regele Nichita al Muntenegrului a luat un împrumut de peste două milioane franci dela Bulgaria, fără să-l replătească. Într'una din ședințele recente ale sobraniei, cum se scrie din Sofia, s'a discutat asupra sumei împrumutate de Nichita. Un orator, cam malițios, din partidul lui Toșev, a amintit că istoria de 30 de ani încoace nu cunoaște un precedent, în care domnitorul muntenegrean să și fi plătit datoria; deși a ridicat nu odată bani grei din Rusia, din Austro-Ungaria și din Turcia, — Nichita însă totdeauna i-a încassat sub titlul de *subvenție*, și nu împrumut. Desbaterea de altfel a dat motiv la o mică furtună în ședința aceasta a sobraniei.

O ședință în parlamentul Germaniei. Deputatul social-democrat Ledebour a criticat, în ședința de Sâmbătă a Reichstagului, autoritățile administrative civile, care încearcă cu forța să germanizeze ținuturile franceze din Alsacia și Lorena, și prin aceasta fac pe locuitorii de acolo să dorească stăpânirea franceză. Acelaș orator, sustinut de deputatul Liebknecht, condamnă cu asprime anunțarea comădei germane, că pentru fiecare sat nemțesc aprins de ruși, soldații germani au să dea foc la trei sate rusești. S'a produs o scenă agitată. Majoritatea a protestat împotriva atitudinii lui Ledebour, care în actuala situație și-a permis să critice armata. Parlamentul imperial a votat apoi bugetul pe 1915 și s'a amânat până la 18 Mai.

Bioscopul Apollo din Gesellschaftshaus va reprezenta numai Vineri în 26 Martie n. 1915: *Banđiții moderni*, dramă detectivă în 5 acte. Afară de aceasta încă cinci tablouri de prima clasă umoristice și demne de văzut.

Teatru.

Sâmbătă, în 27 Martie: *Modelul*, operetă în 3 acte de Fr. Suppé; reprezentatie în beneficiul subreței L. Fürstenau.

Publicațiune.

Biserica gr.-or. din Lisa (cott. Făgăraș), dă în chirie pe timp nedeterminat casa sa proprie sub Nr. 41 și 42, situată la cea mai bună pozițiune în comună, constatătoare din 5 odăi, bucătărie și cămară, curte și grădină de legume de 1/2 jugăr, popicarie, provăzută cu licență de cărciumărit, cu drept de trafic și de prăvălie — pe calea licitațiunii publice, ce se va ținea la fața locului în 1 Aprilie st. v. 1915 la 2 ore p. m. verbal și cu oferte închise.

Prețul de strigare e 300 cor. anual. Vadiul de 10% dela prețul de strigare.

Condițiunile speciale se pot vedea în orice zi la oficiul parohial.

Localul se poate ocupa la 1 Maiu a. e. dela care dată se începe și timpul de chirie.

Doritorii de a închiria mai sus descrisa realitate trebuie să poseadă capabilitatea legală de a putea fi provăzuți cu manipularea licenței de cărciumă și trafic și să fie cetățean ungar.

(34) 1-3

Pentru comitetul parohial:

Iosif Cațaveiu mp., Alexandru Popa mp.,
prezident. notar.

In editura Comisiunei administrative a tipografiei arhidiecezane a apărut:

Mărturisirea ortodoxă

bisericii catolice și apostolice de răsărit

revăzută la însărcinarea comisiunei, după traducerea arhimandritului Filaret Scriban, de Dr. Pavel Roșca, prof. sem., cu binecuvântarea Excelenței Sale a Înaltpreșfintului Domn Arhiepiscop al Transilvaniei și Metroplit al Românilor gr. or. din Ungaria și Transilvania Ioan Mețianu.

Revizuirea e făcută pe baza textului cel mai autentic al scrierilor simbolice publicate de prof. dela facultatea teologică din Atena I. E. Mesolara, sub titlul: „Τὰ συμβολικά βιβλία“. Atena. 1883.

In aceasta ediție, bine îngrijită și din punct de vedere al limbii, pe lângă „Prefața“ revăzătorului în care se indică istoricul edării acestei cărți simbolice și isoarele considerate, se publică și o parte din „Precuvântarea“ arhimandritului Filaret Scriban, dimpreună cu biografia mitropolitului Petru Movila, precum și aprobările patriarhale referitoare la aceasta carte simbolică.

Se află în deposit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană** și se vinde broșată, cu prețul de **2 cor. 50 fil.**

Revănzătorilor li se dă rabat **20%**.

„TURNU-ROȘU“

cassă de economii, societate pe acțiuni în Boița. takarék-pénztár részvénytársaság Bojczán.

CONVOCARÉ.

Domnii acționari ai Cassei de economii, societate pe acțiuni „Turnu-Roșu“ în Boița, se invită prin aceasta în virtutea §-lui 18 al statutelor societății la

a XI-a adunare generală ordinară,

care se va ținea în Boița, la 13 Aprilie st n. 1915 la 3 ore p. m. în localul societății.

Obiectele:

1. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere privitor la bilanțul societății cu finea anului 1914.

2. Propunerea direcțiunii și a comitetului de supraveghiere referitor la distribuirea profitului curat și darea absoluturului.

3. Regularea salariilor funcționarilor.

Boița, la 20 Martie 1915.

(33) 1-1

Direcțiunea.

MEGHIVO.

A bojczai „Turnu-Roșu“ takarék pénztár részvénytársaság részvényes urai ezennel a társaság alapszabályainak 18 § a értelmében meghívotnak

a XI-ik rendes közgyűlésre,

mely Bojczán 1915 év április hó 13-án d. u. 3 órakor a társaság lakhelyiségében fog megtartatni.

Tárgyak:

1. Az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak az 1914 évi társasági mérlegye vonatkozó indítványa.

2. Az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak a tiszta nyereség felosztására vonatkozó indítványa s a felmentvény megadása.

3. A tisztviselők fizetéseinek rendezése.

Bojczá, 1915 évi márczius hó 20-án.

Az igazgatóság.

Contul bilanț la 31 Decembrie 1914.

Activa—Vagyon.	Mérleg számla 1914 évi Dec hó 31-én.	Pasiva—Teher.	
Casa în număr — Pénztári készlet	4,715 07	Capital de acții — Részvénytőke	20,000—
Cambii escontate — Leszámitolt váltók	72,186 66	Depuneri spre fructificare — Gyűmölcsöző betétek	74,030 48
Imprumuturi hipot. — Kötvény kölcsönök	27,145—	Fond de rezervă — Tartalék alap	4,896 68
Imprumuturi pe obligațiuni — Kötvény kölcsönök	5,800—	Fond de binefaceri — Jótékonykezelt alap	203 34
Acțiuni — Részvények	1,000—	Cont-curent — Folyó-számla	13,084—
Interese transitoare restante — Hátralékos átmeneti kamatok	3,377 20	Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék	78—
Mobiliiar — Felszerelés	180—	Interese transitoare anticipate — Előlegzett átmeneti kamatok	578 92
Amortizare — Leírás	20—	Profit curat — Tiszta nyereség	2,012 56
	114,383 93		114,383 93

Contul profit și pierdere.

Spese—Kiadás.	Nyereség és veszteség számla.	Venite—Bevételek.	
Interese de cont-curent — Folyó-számlai kamat	824—	Interese de escont — Leszámitolt váltók utáni kamatok	6,144 95
Interese de depuneri — Betéti kamatok	3,762 37	Interese hipotecare — Jelzálogos kamatok	2,133 99
Contribuțiune directă — Allami adó	1,067 80	Interese de imprumuturi pe obligațiuni — Kötvény kölcsön kamatok	34 66
Spese — Kiadások	499 32	Interese de efecte — Erték papir kamatok	82 91
Remunerațiuni — Jutalmak	642 12	Competință de scris — Írási illeték	2,0 34
Marce de prezentă — Jelenléti díjak	315—	Provizțiuni — Jutalékok	459 94
Porto — Posta költség	3 62		
Profit curat — Tiszta nyereség	2,012 56		
	9,126 79		9,126 79

Boița, la 31 Decembrie 1914. — Bojczá, 1914 évi december hó 31-én.

Direcțiunea: — Az igazgatóság:

Ioan Druhora m. p. George Comșa m. p., prezident. — elnök.
Ioan Stoia Bobeșiu m. p. Vasile Cloaje m. p. Ioan Căndea m. p.

Confrontând aceste conturi cu registrele principale și auxiliare le-am aflat în regulă. — Jelen számlákat megvizsgálván, a fő- és segédkönyvekkel összehangzásban találtuk.

Boița, în 20 Martie 1915. — Bojczá, 1915 évi márczius hó 20-án.

Comitetul de supraveghiere: — A felügyelő bizottság:

Frangu Constantinescu m. p., prezident. — elnök. Ioan Șt. Cocă m. p.

„FRĂȚIA“,
institut de credit și economii, soc. pe acții în Agnita.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Frăția“ se invită la

a VIII-a adunare generală ordinară,

care se va ținea **Duminecă în 25 Aprilie st. n. 1915** la 12 ore a. m. în localul școlii ort. române din loc.

Obiectele:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Raportul și propunerea direcțiunii și a comitetului de supraveghiere cu privire la bilanț, distribuirea profitului net și darea absoluturului pe anul de gestiune 1914.
3. Fixarea marcelor de prezență pe anul 1915.

Domnii acționari, cari voesc a participa la adunare în persoană sau prin plenipotențiat, sunt rugați a-și depune la cassa institutului acțiunile, eventual documentele de plenipotență cel mult până în 24 Aprilie la 12 ore din zi. Dacă numărul acționarilor și al acțiunilor depuse nu vor fi deajuns pentru deciziuni valide, adunarea generală se va ținea în **9 Maiu 1915** în locul și la ora indicată în sensul §. 30 din statute.

Agnita, la 22 Martie 1915.

Direcțiunea.

(32) 1-1

Contul bilanț la 31 Decembrie 1914.

Activa—Vagyon.	Mérleg számla 1914 évi Dec. hó 31 én.	Pasiva—Teher.	
Cassa — Kézpénz	3,268 97	Capital — Részvénytőke	60,000—
Bon la alte bănci — Bon másintézetknél	237—	Fond de rezervă — Tartalék alap	3,519 37
Escont — Leszámitolt váltók	93,698—	Fond special de rezervă — Külön tartalék alap	2,258 72
Credite camb. hip. — Jelzálogilag biztosított váltók	24,274 76	Fond cultural — Művelődési alap	269 38
Credite personale — Személy hitel	48,660—	Fond de penz — Nyugdíj alap	972 92
Credite pers. hip. — Jelzálogilag biztosított szem. hitel	114,468 68	Depuneri — Betétek	126,155 58
Efecte și acții — Erték papir és részjegyek	7,100—	Cont-curent — Folyó-számla	82,470—
Mobiliiar — Butorzar	287 10	Reescont — Vizleszámtolás	25,644—
Amortizare — Leírás	28 70	Dividende neridicată — Fel nem vett oszt. Pro diverși — Különféle hitelezők	120— 491 10
Diverse conturi debitoare — Különböző adosok	239 19	Interese transitoare — Átmeneti kamatok	2,094 24
Realități — Ingatlanok	7,379 72	Profit net — Tiszta nyereség	3,079 41
Interese restante — Hátralékos kamatok	7,490—		
	307,074 72		307,074 72

Contul profit și pierdere.

Debit—Tartozik.	Nyereség és veszteség számla.	Credit—Követel.	
Interese: — Kamatok: după depuneri — betétek után	6,956 23	Interese: — Kamatok: de escont — leszámitolási kamat	8,239 70
după reescont — vizleszámitolt váltók után	2,576 90	de cambii hipotecare — jelzálogilag biztosított váltók után	1 743 62
după cont-curent — folyó-számla után	6,374 50	de credite personale — személy hitel után	4,404 18
Salare — Fizetések	2,272—	de credite personale hipotecare — Jelzálogos kölcsönök után	10,336 58
Spese curente — Irodai költségek	585 78	Provizțiuni și alte venituri — Jutalékok és egyéb jövedelmek	242 16
Marce de prezentă — Jelenléti díjak	129—	Venite dela efecte și acții — Erték papir és részjegyek után	300—
Dare directă — Egyenes adó	1,252 25		
Dare de 10% după inter. de depuneri — 10% betét kamat adó	695 63		
Competință de timbru — Bélyeg illeték	105 84		
Amortizare: — Leírás: din mobiliiar — butorzarbol	28 70		
din pretensiuni dubioase — kétes követelésekből	1,110—		
Profit net — Tiszta nyereség	3,079 41		
	25,266 24		25,266 24

Agnita, 31 Decembrie 1914. — Szentágota, 1914. december hó 31-én.

Ioachim Muntean m. p., Pavel Crișan m. p.,
prez. și dir. exec. — elnök és vezérig. contabil. — könyvelő.

Direcțiunea: — Az igazgatóság:

Nicolau Gavrea m. p. Alesandru Bărsan m. p. Emanoil Dutcu m. p.
Ilie Stirbeț m. p. Ioachim Părau m. p. Georgiu Borzea m. p.

Examinand conturile prezente le-am aflat exacte. — A jelen számlákat megvizsgálta és helyeseknek találta.

Agnita, la 22 Martie 1915 — Szentágota, 1915. márczius hó 22-én.

Comitetul de supraveghere: — A felügyelő bizottság:

Dr. Romul Curta mp. Damitru Duța mp. Ioan Oros mp. Milton Berghea mp.

La **Librăria arhidiecezană, Sibiu**, se află de vânzare editura proprie:

EVANGELIA

legătură foarte fină în catifea, culoare bordo, cu patru evangeliști în față și la mijloc restignirea, tot aceiaș și în dos, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **150 cor.**

Aceiaș legătură cu patru evangeliști, restignirea la mijloc, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **135 cor.**

Aceiaș legătură, în față cu patru evangeliști și la mijloc restignirea, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc cu o cruce, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **100 cor.**

Evangelia legată în piele Chagrin pe ambele părți imprimată evangeliștii și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, cu cutie de păstrat **35 cor.**

Evangelia legată în piele roșie, cu cadru aurit și la mijloc cu o cruce imprimată, foile colorate galben, cu copcii **25 cor.**